

stev in je najbrže to razumel tako, kakor da bi se očitalo disciplinskemu sodišču, da ne postopa tako nepristransko kakor redno sodišče. Tako je tudi razumljivo, da ni mogel pojasniti, zakaj naj bi bila po obdolženčevih izvajanjih disciplinska sodišča pristranska.

Iz vseh navedenih razlogov daje sodišče vero pričaemu Tajniku Milošu in Alt Danici in s tem verjame obdolženčevemu zagovoru, da ni žalil disciplinskega sodišča.

Pa četudi bi se smatralo za dokazano, da je obdolženec izrekel inkriminirane besede — kar pa, kakor zgoraj navedeno — v ničemer ni dokazano — vendar kljub temu ni zazreti v obdolženčevem dejanju ničesar takega, kar bi bilo kaznivo po kazenskem zakonu. Zet zgoraj je bilo navedeno, da disciplinsko sodišče v času izrečne kritike sploh še ni začelo stvarno poslovati. Obdolženčeva kritika oz. graja se torej ni mogla nanašati na discipl. sodišče kot tako, torej na discipl. sodišče kot urad, temveč je graja logično mogla biti naperjena samo proti določilom nove uredbe o disciplinski odgovornosti. V tej smeri je upoštevati, da je obdolženec kot zastopnik ljubljanske sekcije društva referiral na stanovskem zborovanju svojih stanovskih tovarišev, torej izključno v stanovskem

okolju, o uredbi nanašajoče se na stanovske učiteljske zadeve. Po ovadbi je na tem zborovanju iznesel kritiko te uredbe v pogledu sestave disciplinskih sodišč ter izrekel, da taka sodišča, kakor jih predvideva uredba, ne morejo biti nepristranska in neodvisna, ker je kot član razsodišča predviden po uredbi tudi pol. upr. uradnik. Sodišče smatra, da kritika uredbe iznesena na stanovskem zborovanju, torej v zaključenem krogu oseb, ki so na stvari prizadete in ki imajo po zakonu (ter celo po svojih oblastveno odobrenih pravilih — čl. 3(d) pravico, iznesti svoje stanovske želje v pogledu zakonodaje in ureditve svojih stanovskih vprašanj, ni niti prepovedana oz. nedopustna po splošnih zakonitih predpisih, tem manj more biti taka kritika kazniva po določilih kazenskega zakona. Kaznivost bi bila podana edino v slučaju, ako je bila kritika izrečena izrecno v nameri, razžaliti izvestno osebo (§ 306. k. z.). Obstoje take namere pa je sploh nemogoče, ker — kakor navedeno — disciplinsko sodišče še sploh ni začelo stvarno poslovati. Inkriminirano dejanje torej po zakonu sploh ni kaznivo.

Oprostitev obdolženca je torej utemeljena iz vseh zgoraj naštetih razlogov. Slov. Bistrica, dne 22. 9. 1937.

RODBINSKE DOKLADE PO NOVI UREDBI

V zadnjem času so prešla šolska upraviteljstva potom sreskih načelstev okrožnico kraljevske banske uprave IV. No. 17241/I z dne 8. oktobra 1937, ki vsebuje razpis ministrstva financ o tem, kdo je v primerih, kjer sta mož in žena drž. uslužbenca, nosilec pravice do rodbinske doklade za otroke in komu od zakoncev se rodbinska doklada izplačuje. Ta načelni razpis ministrstva financ je izdan 9. septembra 1937, t. j. še v času pred zadnjo izpremembo uredbe o osebnih in rodbinskih dokladah drž. uslužbencev. Zato se v njem navajata dve vsoti rodbinskih doklad za otroke, t. j. 80 din, oz. 90 din od otroka zakoncev drž. uradnikov. Ker je došel ta razpis na šole po zadnji izpremembi uredbe o osebnih in rodbinskih dokladah, ga razumejo po edinci tako, da so ostale rodbinske doklade za otroke tudi po novi uredbi neizpremenjene. Tako tolmačenje pa je napačno.

Rodbinska doklada za otroke znaša od 1. novembra t. l. dalje 140 din mesečno, kakor smo poročali že v zadnji številki.

ZA PROSLAVO 1. DECEMBRA

Knjižica proslave za Vidov dan, ki jo je izdal lanskega šol. leta »Učiteljski dom« v Ljubljani, je popolno uspeła. Za ceno 4 din je učiteljstvo na šolah našlo v njej ves potreben material, ne glede na starostno stopnjo otrok. Zaradi tega se je »Učiteljski dom« odločil, da izda tudi za proslavo 1. decembra podobno praktično knjižico, ki bo nudila učiteljstvu vse kar potrebuje za proslavo: govore, deklaracije, preproste igrice. Cena ostane ista, istotako obseg (32 strani).

Knjižica bo izšla že prve dni novembra, da bo imelo učiteljstvo dovolj časa za priprave.

Opozorjamo že danes učiteljstvo in šolska upraviteljstva na to publikacijo.

Praktični učiteljski izpit. Ravnateljstvo drž. učiteljske šole v Ljubljani naznanja na osnovi dopisa prosvetnega oddelka kr. banske uprave IV. No. 17805/1 z dne 17. oktobra 1937., da se praktični učiteljski izpiti, ki bi se morali pričeti 22. oktobra t. l. na drž. učiteljski šoli v Ljubljani, odlože na nedoločen čas. Kandidati bodo o novem terminu pisмено obveščeni.

Odbor kamniškega učit. društva opozarja svoje člane, da znaša mesečna članarina 18 din in sicer od 1. nov. t. l. dalje v smislu sklepa sprejetega na zborovanju z dne 11. t. m. v Domžalah.

Važno za učitelje kmetsko - nadaljevalnih šol. Tovariši, ki želijo učni načrt za kmetsko - nadaljevalne šole, katerega je sestavil naš odlični šolnik Josip Gosak, naj se

javi. Ker je razmnožitev načrta združena s stroški, prosim, da nakažejo interesenti 10 din na naslov Deutschman Herman, Ljubčna pri Celju.

Članski sestanek brezposelnih učit. abiturientov. Odsek brezposelnih učiteljskih abiturientov pri sekciji JUU v Ljubljani poziva vse tovariše in tovarišice, da se zanesljivo udeležijo članskega sestanka, ki bo 24. t. m. ob 9. uri dopoldne v prostorih sekcije JUU v Ljubljani. Na programu je predavanje, razgovor o načrtu novega letnega programa, o nastavitvah in informiranju članstva o započetih skupnih akcijah s kolegi iz Savske banovine. Udeležba je važna radi sprejema in podpisa resolucije in še posebej naj se udeležijo sestanka tisti, ki reflektirajo na kako instrukcijo ali vzgojiteljsko mesto.

Vodnikova družba izda sredi meseca novembra knjigo »Enaintrideset in eden« izpod peresa našega znanega višjega režiserja in profesorja Osipa Šesta. So to spomini vojnega ujetništva avtorja samega. Knjiga živahno pripoveduje zgodbe enaintrideset in enega, ki so v matuški Rusiji v mestu Rjazanu, brezpravni izgubljali svojo človeško obličje, blazneli, umirali, sanjali in hrepeneli ter čakali... Ne odlašajte torej s pristopom v vrste Vodnikovcev. Javite takoj svoj pristop pri poverjeniku Vašega kraja, ali pa direktno pisarni Vodnikove družbe v Ljubljani, Knafljeva ulica 5.

Bliža se zima, čas čitanja! Ali ste že popolnili vrzeli v šolarskih in društvenih knjižnicah? Ako ne, pogledajte v cenik Učiteljske tiskarne in izberite lepe mladinske knjige, zlasti za mladino prirejene klasike po zelo znižanih cenah.

Uprava pevskega zbora »Trboveljski slavček« se najiskreneje zahvaljuje vsem tovarišem in tovarišicam in Celju, Ptuj in Mariboru za požrtvovalnost in izkazano naklonjenost zboru »Slavček« ob priliki koncertne turneje v Celje, Ptuj in Maribor. Prav tako velja zahvala tudi vsem gostiteljem in drugim društvom, ki so se zavzeli na kakršen koli način za te izredno uspele prireditve.

V poročilu »Jasni sen« je v odstavku »Moje poskusno delo in njegovi rezultati« tiskarski škrat izpustil stavek: Šolski upravitelj Kavčič Franjo gradi svoje delo v duhu Gaudigove delovne šole...

Poskušal sem in dobro se mi je obneslo, ker sem tudi jaz uvedel za čitanje v višji narodni šoli mladinske izdaje naših pesnikov in pisateljev. S čitanjem šole prav spoznavamo življenje Levstika, Stritarja in Slomška. Drugi pridejo pozneje na vrsto. Za dober navsvet sem prav hvaležen, priporočam ga vsem v posnemanje. Olajšali si boste delo, dosegli pa neverjetno dobre uspehe.

Kdor učitelj, ta član učiteljske organizacije.

Vzgoja stanovske zavesti, ki je za moralni niveau stanu neprecenljive vrednosti, je mogoča le v stanovski organizaciji

Zadeva je najprej za razpravo na šolski konferenci, nato pa za odločitev v učiteljski organizaciji.

Izraziti čut za stanovsko čast vodi vsakega učitelja in učiteljico v stanovsko organizacijo.

Ali ste že član Učiteljske tiskarne?

Zadeva je najprej za razpravo na šolski konferenci, nato pa za odločitev v učiteljski organizaciji.

† Tov. Tončiču v slovo

In vrata so se zopet zaprla, ostavljajoč pred seboj lijoče žarkovje, za seboj le težko temino in vprašujoči obraz večnosti. Odšel si, tovariši Vlado, zaprl si vrata za seboj in pridružila se nova uganka je tolikerim! Ko si še hodil — otrok naše svete zemlje — po trnjevem kršu iz vekov s trnjem ovenčane tužne Istre, kot mož — vojak po poljih Besarabije in stepah Rusije, gotovo nisi mislil, da boš s svojimi 40imi leti člen v verigi presnavljalca, ali čas in z njim ljudje časa pač ne vprašajo po potrebah tvojih, pač pa svojih. In tako so tudi ljudje časa izpili čašo, namenjeno tebi zato, da preko nje pridejo le bežno v sliko časa! Kar je enkrat odpuščeno, je stokrat oproščeno, zato smo tudi mi oprostili, kar smo le enkrat dopustili! in greh nosimo sami!

Od 16. oktobra 1897., ko si tov. Vlado v Velih Munah zagledal luč božjega stvarstva, pa do 25. septembra 1937. leta, ko si v muki zatisnil oči v bolnici v Karlovcu, in bežen in osamljen korak, je pa trnjeva in s krivicami posuta pot, ki kakor neštetim, ni prizanesla tudi tebi.

Za tabo ne žaluje le žena in četvero nepreskrbljenih otrok, za tabo žalujejo polja Bele Krajine in tvoji tovariši, ki orjemo to njivo praproti in brez, tovariši, katerim si bil vedno le tovariš in svetovalec, zato ostajaš naš do poslednjih trenutkov! Spoznanje je težko in kri pijoče, in kadar pride, pride prekarno, zato je potreben sklep storjen pravočasno v namenu, da lažja nam bo naša zemlja!

M. Vilfan.

Splošne vesti

SRESKA UČITELJSKA DRUŠTVA, ki še niso poslala sekciji članskih seznamov za tekoče upravno leto, dalje mesečnih prijav za september in oktober ter imenskega seznama z učitelji poročenih učiteljic, naj to store takoj, da ne bo trpelo redno poslovanje sekcije.

Blagajniki (-čarke) naj se držijo glede poslovanja točno po sekciji izdanih navodil in po skupščini odobrenega poslovnika.

Pri vpisu izstopivših, oziroma pristopivših članov naj se v mesečni prijavi navede vedno tudi srez prejšnjega odnosno bodočega službovanja člana.

Ako nima društvo dovolj mesečnih prijav, naj jih takoj naroči pri sekciji.

V smislu čl. 17., točke c), organizacijskih pravil in v zvezi s sklepom glavnega odbora JUU z dne 5. avgusta 1936 plača vsak član pri prvem vstopu v organizacijo pristopnino, in sicer: učitelji pripravniki 5 din, ostali učitelji pa 10 din, a to le enkrat. To pristopnino naj blagajniki pobere od novih članov takoj ob vpisu in jo navedejo v opombi mesečne prijave. Z ostalo članarino naj društveni blagajniki nakažejo tudi pristopnino, da jo nato sekcija v celoti prenakaže centrali JUU v Beograd.

UPRAVA JUU.

Lojze Zupanc:

Zob

V deželi Titikaki je mnogo hribov. Na vrhu vsakega hribovca je vsaj podružnična, če ne že župna cerkev, za njo pa se skriva in stiska v zanikrno prtiličje hribovska šola. Šole in bele cerkvice na hribovskih so pokrajinska posebnost dežele Titikake in njen ponos, tako rekoč...

Na najzadnjem in najvišjem hribovku v deželi Titikaki že deveto leto učitelj Čičigoj »mesi testo mladih duš v srečnejša pokoljenja« ter sploh skrbi, da se Hribovci znajo podpisovati, čitati časopise, ki učitelje zasmehujejo in zasramujejo ter pomagati živini, kadar se to ali ono govdo davi, ker je zaradi nepazljivosti pastirja pogoltnilo le predebelo repo. — Da, tudi oženjen je učitelj Čičigoj in srečni telesi oče treh otrok, ki se po velikosti vrste kakor piščalke na cerkvenih orglah. Sploh ima smisel za naraščaj in za povečanje števil državljanov v deželi Titikaki, četudi gospodarska kriza tudi njemu ni prizanesla in so v njegovem žepu po navadi same drobline, v denarnici pa gumbi, ki si jih njegova nadobudna deca kar naprej in naprej trga od hlač.

Drugače pa učitelj Čičigoj ni domačin s Hriba. Rodil se je v Bobojedistanu, v največjem in najlepšem mestu dežele Titikake. Potemtakem je privrancen, tako rekoč, ki je po veljavnih postavah v deželi Titikaki dolžan nastavitvi grbo vsem tistim udarcem, ki drugim ne morejo ali ne smejo prileteti.

Bog se usmilil učitelja Čičigoja, lahko bi bil v miru živel na daljnem Hribu in v tretjem

draginjskem razredu čakal, da bi mu pričel po glavi rasti mah. Toda se je zgodila v njegovi hiši grozanska nesreča, ki je spravila njega skoro ob pamet, ženo v jok, otroke pa v začudenje, da so od nepojmljive grozote kar po prstih hodili okoli molččega očeta in zaskrbljene matere in pozabili na gumb, ki jih za čudo niso več trgali od hlač in jih metali v ris...

Grozna nesreča v Čičigojevi hiši je bila namreč Čičigojev vrt zob. Nekega jutra se je zbudil in ničesar ni dejal (ne, saj je znal molče trpeti), tudi učiti ni mogel, samo sprehajal se je po mrzlem razredu od okna do vrat in obračal oči proti stropu in stokal »oh!« in vzdihoval »ah!»

Tudi jedi se ni dotaknil; in naslednjo noč se je premetaval po postelji in pošiljal v nebo molitvice, v peklo pa kletvice, kakor se dobremu in vernemu kristjanu spodobi.

»Oh!« je proti jutru potožil ženi. »Ta zob me bo spravil ob pamet. Kar k Vranetovemu Jakatu bom šel in izpulil naj mi ga...«

»Ježeš, kaj praviš!« se je ustrašila skrbna Čičigojka. »K Vranetovemu Jakatu hočeš? K temu padarju mazaškemu, ki je s svojimi zarjavlimi kleščami farovski kuharico na oni svet spravil? Nak, zagiftati te pa ne pustim, kar k zdravniku boš šel in amen!»

In pri tem je ostalo. Čičigoj je bil vajen ubogati in se tudi svoji ženi ni zoperstavil.

Zunaj je naletaval sneg, do podpaduhea ga je že bilo namedlo, ubogemu Čičigoju pa potemtakem ni preostalo drugega, četudi je bil zdravih nog, kakor da je najel pri županu sani. In županov hlapec ga je za pet »smrkavih kovačev« popeljal na dve uri oddaljeno postajo.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— Uradniške plače. Beograjska »Samouprava« piše v uvodniku: »Z uredbo se uradnikom res vrača le del onega, kar jim je moralo biti vzeto v dobi težke gospodarske krize. Trenutne razmere še ne dopuščajo, da bi se jim vrnilo vse. Toda vlada dr. Stojadinovića bo vodila državo tudi dalje, v finančnem pogledu pametno in smotrno in ako uradniki z vestnim delom vsak v svojem področju podpora njene napore, bo država kmalu mogla storiti še nadaljnji finančni napor in več storiti za uradniške prejemke. Uradniki naj o

tem ne dvomijo, marveč morajo biti prepričani, da vlada zanje skrbi.«

— Povišanje uradniških prejemkov. Pod tem naslovom piše »Domoljub« z dne 13. X.: Kar se tiče otrok, nima zvišanje posebnega pomena, saj gre samo za mesečnih nekaj »kovačev« razlike. Zelo so nevoljne »boljše polovice«, na katerih ramah sloni skoraj vse domače delo, vzgoja otrok in še marsikaj. — One, ki rode deco za državo in vojsko, so ostale pri zvišanju ali pravilneje pri vrnitvi vzetih doklad — praznih rok. Našteli smo

Kadar pridete v Ljubljano, se zglasite pri občeznani manufakturni veletrgovini R. MIKLAUC „Pri škofu“ Lingarjeva ulica — Pred škofijo, kjer boste našli veliko izbiro blaga za moške in damske obleke po izredno ugodnih cenah. Ne pozabite: R Miklauc, Ljubljana

Ko sta prispela na postajo, je hlapec zaklel: »Tri sto peklenščkov, pošteno sem se zmrazil. Brrrr!»

»Da, res je«, je zastokal Čičigoj in segel v žep po drobiži. »Nate, Matevž, zvrnite ga tule v krčmi frakelje, da vas bo ogrel...«

»Tisto pa že«, se je zasmajal Matevž. Spravil je denar v žep in sladko odrezal: »Zmeraj sem dejal, da so gospod Čičigoj pameten človek.«

Potlej se je Čičigoj odpeljal v Bobojedistan k zobozdravniku dr. Svedraču. Tri dolge ure se je zibal v slabo ogretim kupeju, pa hvala bogu, da je imel kot uradnik v deželi Titikaki vsaj polovično voznino, da je plačal za prevoz v Bobojedistan samo trideset dinarjev, a lačen je vseeno prispel v Bobojedistan.

»En sam golažek bi...«, mu je krulilo v želodcu; in res je sedel v gostilnici, da sam ni vedel kdaj.

»Tako in tako«, je potlej dejal dr. Svedraču. »Zob me boli, votel je, kar ven z njim!«

Večji dr. Svedrač pa je pogledal nagniti zob in se glasno začudil:

»Ja, kaj pa vendar mislite, gospod Čičigoj! Tale zob izruvat... No, to je pač lahko reči. Vprašam vas pa, ali se izplača takšno delo? Ali ni bolj ekonomično plačati za plombiranje zoba, recimo s popustom za vas, ker ste uradnik v deželi Titikaki, samo ubogih osemdeset dinarjev, kakor pa odšteti za izruvanje trideset dinarjev in ste končno še ob zob. Prosim vas, že z ozirom na to, da vaša plemenita služba zahteva mnogo govornjenja, brezhibnega govornjenja, tako rekoč... in z ozirom na pravilno in redno prebavo...

Skratka, malo bom posvedral in zob zalil in hvaležni mi boste še nekoč.« —

»Da, da«, se je nakremžil Čičigoj in sedel. Ko mu je dr. Svedrač vrtal po nagnitem zobu, je belo pogledoval proti stropu in stokal »ah!« in vzdihoval »oh!»

»Vidite, saj sem dejal«, je potlej kar sredi dela spregovoril dr. Svedrač. »Živec je že načet in zato ste trpeli takšne peklenške muke. Toda, če pridete čez nekaj dni še enkrat, bova povsem gotova.« To je rekel, mu zatlačil v votlino zoba nekakšno smrdljivo vato ter ga odlovil.

Čez teden dni se je učitelj Čičigoj ponovno odpeljal v Bobojedistan in dr. Svedrač mu je zalil votli zob. Plačal je »s popustom« osemdeset dinarjev honorarja in se vrnil na Hrib.

Doma sta z ženo sedla za mizo in napravila obračun:

Table with 2 columns: Item, Price. Items include Sani na postajo in nazaj (2x) for 200 din, Hlapecu Matevžu za šnops (2x) for 10, Vlak v Bobojedistan in nazaj (2x) for 120, Golaž in malo pivo v Bobojedistanu (2x) for 16, Dr. Svedraču za plombiranje zoba for 80.

Popravilo zoba 426 din

»Ne,« je potlej Čičigojka žalostno pri-maknila, »za nas, ki dobivamo plačo iz tretjega draginjskega razreda, so takšni računi predragi špasi. Pravi luksuz, tako rekoč. Jaz, na primer, bom šla, če me bo zob bolel, raje kar k Vranetovemu Jakatu. In če me bo zagiftal, se boš lahko vsaj še enkrat oženil...«

Čičigoj pa je samo bujil v številke, vzdihnil je in ničesar odgovoril.

pomanjkljivosti: ... Z zaupanjem pričakujejo državni uslužbenci novega poviška, zlasti za čimprejše stalne ureditve prejemkov.

—1 Električni tok na šolah. Na en razred je določen letno 50 din za električni tok, ker stane najmanj na mesec 4 din ali 48 din letno, sme uporabiti n. pr. svetokriška šola le še za 2 din elektrike na leto. Najhujše je pa to, da si uradni šimel niti dopovedati ne da, da je to nespamet. (»Na mejah« 15. X.)

—1 Novi prosvetni minister je odredil, da bo sprejemal občinstvo iz krajev izven Beograda le vsak torek ob 11. uri. (»Slovenska beseda« 15. X.)

—1 Nepismenost. Klub A. B. C. na Hrvaškem zbira potrebna denarna sredstva za nabavo knjig in učil. S pomočjo kmetijske sloge je izdal posebne znake, ki jih smejo nositi le tisti, ki pri tem delu sodelujejo in so vsaj enemu nepismenemu kupili abecednik in pisalno orodje. Organizira se tudi poseben »teden nepismenosti«. Tedaj bodo te znake javno prodajali kot znak želje, da bi pismenost postala splošna. (»Slovenec« 19. X.)

—1 Šole v Južni Srbiji. »Politika« objavlja daljši članek o šolstvu in prosveti v južni Srbiji. Z navdušenjem opisuje velik napredek. Sedaj ima Južna Srbija 66 strokovnih, 31 moških obrtnih in 35 ženskih obrtnih šol s 13.200 učenci, 21 srednjih šol z 9296 učenci, 13 meščanskih z 806 učenci, dve kmetijski šoli, eno glasbeno šolo, dvojne pravoslavni bogoslovij in filozofsko fakulteto v Skoplju.

—1 Pod rubriko »Mlatič« prinaša »Kmetški list« z dne 13. X. med »Cvetkami najboljšega katoliškega dnevnika« pod naslovom Zgodovinski slog tudi te-le vrstice: V učiteljstvo je začel lesti tisti zoprn duh zopravanja, na katerem še danes trpimo in tako se je zgodilo, da mu je poznejši komenski učitelj Grmek z nekaj razsajajočimi skušali razbiti shod, pa se mu ni posrečilo, ker je bil dr. Krek pri ljudstvu že tako v veliki veljavi, da mu noben nasprotnik ni bil kos.

»Kmetijski list« še dostavlja: Ja to zoprno zoprvanje, ki še danes dela trpljenje.

—1 Šola v baraki. O ljudski šoli v Murski Soboti se je že mnogo pisalo. Zaradi vlažnih in nezdravih prostorov — kot pišejo »Novine« z dne 17. X. — so prišli nekateri na to, da bi zaenkrat naselili šolo v barako. To bi bil res škandal. Posebno ob meji bi se kaj takega ne smelo dogajati.

Učiteljska tiskarna

—t Ste že čitali sklep sreskega društva v Logatcu glede pristopa k »Učiteljski tiskarni«. Ako še niste, preberite zadevno društveno poročilo.

—t Novo predpisani »Izkaz o šolskem napredku« se dobi v Učiteljski tiskarni, kakor vse druge šolske tiskovine.

—t NOVA KNJIGA! Vranc - Dolganov: Koncentracijski načrt letnih enot« se že tiska, zato hitite z naročili, da bomo lahko določili naklado. Knjiga, ki jo nujno potrebuje vsak razrednik in je ne more pogrešati nobena učiteljska knjižnica, bo kljub velikemu obsegu stala le 36 din; če se pa številno naročnikov zviša, bo znatno cenejša. — Šolske upravitelje prosimo, naj pošljejo naročila za vse učitelje skupaj. Prav tako bomo mi dostavili naročene knjige za vse na šolska upraviteljstva. Gre tako hitreje in ceneje.

—t Monopolske zvezke nabavljamo med letom samo proti naročilu, zato nastajajo zakasnitve. Prosimo za potrpljenje, nujno pa priporočamo pravočasna naročila.

—t Zadrugi, poslužujte se lepe prilike in kupujte potrebščine zase pri svoji zadrugi, ki vam nudi 15 % popusta!

—t Vsak dan se priključujejo novi zadrugi k Učiteljski tiskarni. Ste se že javili poverjeniku vašega društva za pristop? Ne odlašajte! Čimprej se prijavite in vplačajte deže, da boste deležni ugodnosti pri nakupu blaga.

—t Četrta čitanka je dotiskana in razposlali smo jo te dni vsem naročnikom. Oni, ki jo še potrebuje, pa je še niste naročili, storite to takoj, da jo boste prej dobili.

—t Tretja čitanka bo izšla takoj za četrto, najkasneje v 14 dneh.

—t Če opomnimo tega ali onega za plačilo računa, naj ne zamere. Saj veste: Čisti račun — najboljši prijatelj. In pa: »Moč in procvit vsake zadruge je v zavednih zadrugnikih.« Zato po teh geslih naprejte!

—t Naročila naj bodo vedno določna in jasna, pa bo postrežba hitra in točna.

—t Ne pošiljajte nefrankiranih pisem in naročil. To nam napravlja nepotrebne stroške!

Mladinska matica

—mm Vsebinska II. številka »Našega roda«, Nuša Rapetova: Umrl je, a še živi. A. Adamič: Velika tekma. A. Černejeva: Jesenska pesem. Ingolič: Če bi se odprlo... Fr. Bevč: Pestrna. M. Kunčič: Vžigalice zapeljivke. M. Bidovec - Petančič: Polček in miška J. Ribičič: Tine in živali. Cv. Golar: Odkod so medvedje. * * * Psiček Pobalniček: Podbevšek: Simon Gregorčič. V. Klemenčič: Senjski uskoki. Kunaver: Zadnji mostičarji. Grudnova: Kdo je bil na Golici. Fr. Bajt: O fotografskem aparatu.

V ilustrativnem delu so zastopani: Pirnat, O. Gaspari, Mihelič, Ravnikar, Prunkova, Černigoj, Zoran Mušič, Čargo in Justin.

—mm Kratko oceno o letošnjih knjigah Mladinske matice prinaša »Mariborer Zeitung« od preteklega tedna. Kritiki pravi, da bodo vzbudile knjige povsod pri šolski mladini največje veselje. V nadaljnjem se vstavi pri vsaki knjigi in navaja na kratko vsebino.

—mm Druga številka »Našega roda« je v tisku. Ekspedicija se izvrši 26. Sploh se bo vršila ekspedicija odslej vsak mesec redno 26., le božična številka izide zaradi praznikov že 20.

—mm Za Miklavža izide kot izredna izdaja Mladinske matice v velikem formatu na trdih kartonih slikanica v barvah z naslovom »Palčki«. Knjiga, ki bi stala drugje od 60 do 100 din, bo na razpolago našim članom za samih 25 din. Tekst je pravljichen. Napisal ga

je Josip Ribičič. Knjiga bo prava poslastica za naše najmlajše. Prednaročila sprejema Mladinska matica od danes dalje. Pohitite z naročili!

—mm Prva številka »Našega roda« se je tiskala v nakladi 24.000 in bo kmalu pošla. Zaradi eventualnega novega ponatisa naj se novi naročniki čimprej zglašijo, da ne ostanejo brez lista.

—mm V tisku je 3. izdaja »Mihca in Jakca«. Poleg izvodov na navadnem papirju bo izšlo omejeno število izvodov na močnem papirju, na kar že sedaj opozarjamo cenj. poverjenike.

NEKAJ STATISTIKE NAŠIH NAROČNIKOV.

	lani	letos
Celje (deš. š.)	129	145
Celje (okol. n. š.)	180	230
Cerknica - Log	26	41
Cirkovec	15	30
Črmošnjice	6	8
Črneča vas	3	14
Domžale	80	130
Duplje	4	12
Sv. Duh na St. g.	14	11
Gomilica	10	2
Št. Gotard	5	14
Guštanj	22	47
Hajdina	9	15
Hrastnik	105	123
Jesenice (dekl.)	162	185
Koroška Bela	161	195
Krašnja	7	16
Krčevina pri Mariboru	68	70

Šolski radio

—r 5. teden. V torek 26. oktobra bo predaval g. Viljem Kus: »Edvard Beneš, drugi češkoslovaški predsednik«. — Razpored: 1. Vstop v življenje. — 2. V osnovni šoli. (Doživljaji). — 3. Zlomljena noga (Gimnazijec). — 4. Masarykov učencec. — 5. Delo za osvobodjenje. — 6. Češkoslovaški minister; prijatelj Jugoslovancev. II.—III.

Petek, 29. oktobra: Proslava »Jadranskega dne« vodi g. Viktor Pirnat. — 1. Pomorska pesem. 2. 31. oktober. Misli ob »Jadranskem dnevu«. (Govorita deček in deklica z dr. vadnice v Ljubljani.) 3. Pomorska pesem. 4. Naši predniki v borbi za Jadran. (Predava g. Viktor Pirnat.) a) Pomen morja, b) Prihod naših pradedov na Jadran, c) Borba proti Benečiji in Turčiji, d) Bitka pri Makarski 887. leta in njene posledice, e) Tomislav in Grgur Ninski, f) Borba proti Madžarski in Avstriji, g) Svobodni Dubrovnik, h) Senjski uskoki, h) Bitka pri Visu leta 1866., i) Sedanje stanje na vzhodnem Jadranu. — 5. Pomorska pesem. — II. do III.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo 31. oktobra ob 17.30 predaval g. inž. Rado Lah: Izboljšanje občinskih ozir. srenjskih pašnikov.

Stanovska organizacija JUU

Iz društev Poročila

+ JUU SRESKO UČITELJ. DRUŠTVO LJUBLJANA - MESTO je zborovalo v soboto 16. t. m. Navzočih je bilo 121 članov.

Po otvoritvi občnega zbora pozdravi predsednik novo vstopivše člane, imenoma v. d. sreskega šolskega referenta tov. Franca Ločniškarja. Sledilo so poročila upravnega in nadzornega odbora. Na osnovi teh poročil je bil soglasno sprejet predlog, da izreče občni zbor upravnemu odboru razrešnico, blagajničarki in tajniku pa pohvalo in priznanje.

Situacijskemu poročilu so sledila poročila o banovinski in državni skupščini. Prvo je podal tov. Gašperlin, drugo pa tov. Al. Hreščak. Obe poročili sta bili sprejeti z zadovoljstvom. Pri volitvah novih članov stanovskega občnega razsodišča je bil soglasno sprejet predlog, da ostanejo dosedanji člani tudi za tekoče poslovno leto.

Pri šestih točki dnevnega reda so bili soglasno sprejeti naslednji predlogi:

Ha JESEN, DEŽ IN Blato

3222—44809
Trajni in močni otroški polčevlji iz čvrstega usnja z gumijastim podplatom. Št. 31—34 din 49.—, št. 35—38 din 59.—

58057—603
Lakirane gumijaste opanke. Najboljša in najcenejša obutev za poljedelce. Velika trpežnost, čvrstost, udobnost in nizka cena so prednosti teh opank. Za jesen in zimo najboljše obutev. Ženski din 35.—, otroški din 25.— in din 29.—

38325—611
Ženski polčevlji iz lak-gumija z ojačenim oprjem Vam bodo odlično služili za dež in blato.

1937—68822
Močni moški polčevlji za štrpapac. Narejeni so iz čvrstega boksa s prožnim podplatom.

3925—68805
Ženski polčevlji na trakce, iz čvrstega boksa z gumijastimi podplati, ki ne prepuščajo vode. Za gospodinje, ki mnogo hodijo, so ti čevlji najprimernejši.

0767—68801
Čevlji za delavce in poljedelce, iz masne kravine z nerazstrgljivimi gumijastimi podplati. Široka oblika omogoča lahko in udobno hojo.

Blata

1. Ponovno zahtevamo, da se amandman, s katerim je bil uveden delni celibat za učiteljice in otroške vrtnarice, ukine, ker pomenja takšna uredba kršitev državljskih in naravnih pravic.

2. Ker sedanja uredba ni prinesla prav nobenega zboljšanja in vendar so se cene dvignile za najmanj 30%, zahtevamo, da se ta uredba ukine, uveljavijo pa naj se v celoti uredbe iz leta 1931., ker bo le takrat pomoč res malo izdatnejša in bi tudi poročene državne nameščence bile pravičnejše nagrajene za svoje delo. Ako se z vso doslednostjo izvaja princip, da se ob času padanja cen znižajo draginjske doklade, zahtevamo, da se z isto doslednostjo regulirajo prejemki tudi ob času ponovnega porasta cen in v skladu z njim, in sicer za vse državne nameščence in upokojence.

3. JUU sekcija za dravsko banovino naj izposluje pri upravi bolnice upoštevanje naših legitimacij kot zadosten dokument za sprejem učitelja ali učiteljice v bolnico in naj ne zahteva še posebnega potrdila o službovanju, ker pomeni to za pacienta izgubo časa, ki je zanj lahko usodna.

Upoštevaajoč dejanske potrebe, so udeleženci o vseh predlogih stvarno razpravljali in jih sprejeli soglasno.

Pred zaključkom občnega zbora se zahvali tov. Fr. Ločniškar za pozdrav s prošnjo, da ga učiteljstvo v delu podpira. Ko še omeni podrobno prizadevanje in delovanje ljubljanskega učiteljstva, pripomni, da bo tudi svoje poslovanje usmeril v tem pravcu, upoštevaajoč načelo: pravica in tovarištvo.

Vekoslav Mlekuz, preds. Josip Mihelič, taj.

Novosti na knjižnem trgu

—k Izšla je iz tiska knjižica »Učiteljstvo i narod« (s predgovorom Stj. Kranjčevića). Izdala hrvatska učiteljska kulturno-pripomočna zadruga »Ivan Filipović« v Zagrebu. Vsebuje program in načrt novega hrvatskega »Učiteljskega pokreta«. Cena 4 din. Naroča se pri Jelki Augustinovič, učiteljica, Karlovec, Draškovičeva ul. 8, a denar se pošilja na položnico št. 37.599.

—k Knjige Vodnikove družbe so se te dni dotiskane preselile iz tiskarne v knjigovoznico, še v prvi tretjini prihodnjega meseca pa bo pisarna Vodnikove družbe pričela z razpošiljanjem letošnje izdaje.

Vsak član, ki je plačal poverjeniku 20 din ali pa pisarni Vodnikove družbe 27 din, če želi prejeti knjige po pošti, bo dobil letos štiri izredno zaminive in skrbno opremljene knjige: 1. Vodnikovo pratio za leto 1938, v redakciji dr. Pavla Karlina, s pestrimi prispevki uglednih avtorjev in z ilustracijami M. Šubica, Fr. Podrekarja, V. Cotiča ter mnogimi fotografskimi posnetki. 2. Povest Ivana Podržaja »Strte peruti«. Izpoved v ljubezni varnoga tipičnega otroka, mračnega vojnega in razrvanega povojnega časa. 3. Povest Ivana Potrča: »Sin«, v kateri mladi pisatelj izredno krepko opisuje težko življenje kmetijske hiše v Haložah, življenje, ki gre po svoji naravni poti preko vseh uplivov tradicije in vzgojnih sil. 4. Knjigo Osipa Sesta »Enaintrideset in eden«. So to spomini našega znanega režiserja in kulturnega delavca na burna, pisanih dogodkov polna leta ruskega ujetništva.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovane in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
Izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

ZAMENJAM SLUŽBENO MESTO

blizu Ptuja (s kolesom je dobre četrt ure do mesta) s službenim krajem kje na »Kranjskem«. Naslov se izve pri upravi »Učiteljskega tovariša«.